

Misjoniteated

Nr. 12

Tallinnas, 1932

11. aastakäik

Kristlane aja muutel.

„Wennad, mina ei arva ennast ije mitte jeks, kes seda kätte jaanud, aga ihe asja ütlen mina: Ma unustan ära, mis taga on, aga ma sirutan ennast sinna poole, mis ees on. Ma kiusan etteseatud märgi poole, ülewelse Jumala kutsumise wõiduanni poole Kristuse Jeesuse jees.“ Wil. 3. 13. 14.

Neid sõnu rääkis wägew apostel Paulus. Ta oli wõrratu oma wõimiste poolest ja Jumala armu läbi, mis ta wõis üle elada; kuid siiski ta oli inimene, kel ei olnud tunnete poolest wahet kõigi teiste kristlastega tol ajal ja tänapäewani. Nii räägib meile ülewal toodud kirjakohas inimene, kes oli samuti liha ja veri nagu meegi, kes eluküsimuste vastu astus. On probleeme, mis Jumal annud meie kätte lahendada, kuid on ka niisuguseid, mis on liig suured meie wõimete kohta ja need peabime Jumala tahtmise järele Jumala hoolde jätma. On otstarbetu, end nendega waewata. Mida enam meie nendega tegemist teeme, seda arusaamatumaks nad meile muutuvad.

Et siin üht õiget näpunäidet anda, on Paulus ülewal toodud sõnadega reegli seadnud, mis matjewe igal ajal kõigile kristlastele. Ta on teadlik, et ta oma elu mõnesuguseid mõistatusi ei mõista, kuid see ei hoiata teda mingil wiisil tagasi. Kõik, mis ta oma mõistusega ei suutnud saada aru, jättis ta Jumala hoolde, ja see ei ole kuski mujal jalgemini avaldatud kui tema wäljenduses, mis peegeldab vastu tema kõikumatu usku Jumala hoolitsusse: „Mga ühte ütlen mina...“ Pealksõid kõik kristlased mõistama seda terawmeelset otsust! Seesugune otsustegemine on praeguse aja peataewidus.

Minewik.

„Mga ihe asja ütlen mina: Ma unustan ära, mis taga on.“ On asju elus, mida tuleb unustada. Kui see ei sünni, siis jääb waim ja hing ikka jure alla ja elu muutub kibedaks. See lasub edul luhutada ja hinge meeleheite dõsse sattuda. Kiusatused, läbikatsumised, raskused, efsitused jne., mis kuuluvad m i n e w i k k u, wõiwad ainult sel wiisil

abiks olla, et nad meie samme määravad, mida meie mõtleme astuda; nad on meile olnud kooliks, millest oleme mõndagi õppinud edaspidiseks eluks. Mga rohkem ei ole ka nendest kasu. On täiesti otstarbetu, nendega end nüüd waewata ja neid püüda olematuks teha pärast lunastuse üleelamist ja pärast ligimeste vastu efsimiste heakstegemist. Need kuuluvad muutmatusse minewikku; see on Jumala tahtmise järele ja me tahame end tema hoolde anda.

Wõib-olla on truu sõber wõi keegi omastest puhkama läinud. Seal wõib-olla ütleb julle hõimine hääl, et ja ei ole temaga tema eluajal küllalt lahkest käitunud. Mõtted jelle üle walmistawad julle sügawat walu ja üksi olles oled ja wõib-olla kahetsedes walanud palju palawaid pisaraid. Muidugi pead ja seda kandma Jumala ette. Kui ja tunned, et Jumal need sinu wead on annud andeks, siis unusta. Kas ja tohid neid weel meeles kanda? Ei! Kõik sinu kahetsuspisarad ei tee sinu wiga olematuks. Seepärast unusta need. Nii teeb ka Jumal: kui ta annab patud andeks, siis ka unustab. Ebr. 8, 12; Jer. 31, 34.

Ka läbikatsumised ja tagakiusamised, mis meie Kristuse pärast oleme kannatanud, peawad saama unustatud. Paulus oli selle ajameni jõudnud; ta pidas seda tühihõiks nende asjadega weel tegemist teha mis möödunud, nagu tagakiusajate ülekohtuse talitusega jne. On niisama kahjulik end jelles koormata. Need olid, pilklikult wõeldud, wesi, mis lord weksiratast keeras; see on ära wõolanud ega wõi iialgi enam seda tööd lorda jaata.

On hea, jaawutatud wõitude pärast rõõmista. Kuid see ei aita find, igatusjega järele mõelda „esimest armastust“, sest seleäbi ei tule ta südamesse jälle tagasi. Tänapäew on sinu pärast, mitte eilne. Seepärast waata järele, mis ja täna wõid teha. Saa kasu omast kaotusest ja ole julgustatud edu ja õnnistuste puhul. Paulus isegi enam ei soowinud, et keegi teine oleks temaga rääkinud tema raskustest, mis ta minewikus Kristuse pärast pidanud üle elama ja ka seda, et keegi oleks

teda tagasiuudamise ja raskuste hädaohus, mis teda ootas, tähelepanelikult teinud. Mis vastuse andis see Kristuse sõjamees, kui sel viisil tema juurde tuldi? Ta vastas: „Mis teete teie, et teie nutate ja mu südant kurvastate? Sest ma pole mitte ükspäinis valmis ennast lastma siduda, vaid ka suurema Jerusalemma Issanda Jeesuse nime pärast.“ Mpt. 21, 13.

Olewif.

„Ma sirutan ennast sinna poole, mis ees on.“ Paulusel oli kõige enam tegemist olewifuga. Kui jagedasti me katsume minevikku ümber kujundada ja muuta või jõudu ammutada tulewiku jaoks, kuid see mis meie pärast, on olewif.

Ikka ja ikka jälle on meil meie elus õppida väärtuslikke õpinguid. See on minu läbielu ja see on nii igapäevane. Etimehes joones on tähtis, et meie sel filmapilgul täis-kristlased oleksime; tulewif kuulub Issandale ja minewif ei tee meile enam waewa kui me sel filmapilgul ja nii ühest filmapilgust teise täiesti Jumala lähedal elame.

Meie elame täna. Kui me tahame töötada, siis peame täna töötama. Kui me suureme, siis on too päew ja tund meile ka olewif. Too päew võib olla küll tulewifus, aga ta jõuab kätte. Sõmmikul peab plaane tehtama kuid tihti kulutatakse kogu oma jõud nende tühistamiseks ja teostamiseks tulewad ainult wähesed. Ühele niisugusele inimesele ei tule aega, kes soovib homme saada päästetud, homme kätte saada pühitust, sest iga filmapilg võib tähendada: nüüd on sinu wiimne tund. Mitte homme ei ole aeg armastuse tegusid teha — tee jeda täna. Täna on õige aeg, need minutid kuuluvad sulle.

Tulewif.

„Mis ees on“. Siin manitseb apostel meid, hoida alal julgust tulewasteks mõitlusteks, kannatusteks ja heitlusteks; need saavad tulema. Ära rahuldu sellega, et unustada minevikku ja näha jeda muutumat olewifus, vaid püüa kõigest jüdamest elawa ja juure tulewiku poole. Waata rõõmuga ajale vastu, kui sa wõid sureliku kätte maha panna, et igawesti Issandaga olla ja kallist wara maitseada, millisest aulikkusest meil puudub mõiste. Tuleks ka läbikatsumisi ja oleks rännaktee taewa Raanani konarlik ja järsk, kuid pea on meie elu wiimne teekond käidud ja me wõime au Issandat näha. Seal on kõik pisarad kuivatatud, kõigil kannatustel ja läbikatsumistel lõpp ja meie siida hõiskab igawesest õndsusest. Tulewif oma aulikkusega warjab ka olewiku. „Ja waadake Jeesuse peale, kes meie usu ülem saatja ja lõpetaja on, kes on risti kannatanud rõõmu eest, mis temale oli seatud ja ei pannud häbi mikski, ja on istunud Jumala aujärje paremal pool.“ Ebr. 12, 2. Pau-

lus waatab ka kindla lootusega tulewikku. Kuigi ta oli juba näinud kolmandat taewaist, siiski uskus tema, et kiri peab minema täide: „Mis film ei ole näinud ja kõrw ei ole kuulnud ja inimese siidamesse ei ole tõusnud, mis Jumal on valmistanud neile, kes teda armastavad“. 1. Kor. 2, 9; 1. Pet. 64, 3. Nüüd siis, me tahame tänase päewa pilwed ja waewa unustada ja Abrahami ja kõigi pühadega „oodata linna, millel alused on, mille ülesehitaja ja valmistaja Jumal on.“ Ebr. 11, 10.

J. N. T.

Kristiust tunnete järele.

Uff ja jumalateenistus on jeesmise inimese vajadused. Meil ei ole mitte tühine tähendus waimu awaldustele, millest üks osa on tunded. Wäga jagedasti on uff ja tunded lahutamatus ühenduses.

Mis mõistetakse aga tunde all? Tunne on hinge wõime, mis muljed ja tõekspidamised ise enesega kui eluteisepunktiga seob ja neile juhtub kas meeldiwalt või wastikult. Püüab tunne usu-lik-kõlblisel poolel, siis me räägime „jüdamest“. Tunded tulewad esile enne kui ka pärast ümberpöörmist, ja nende õigustust tohib ka tõendada; sest juba Jeremia kaebab oma nutulauludes: Mu rahwa tiitar on tundmusetaks muutunud (Nutul. 4, 2), ja Pauluse palwe oli, et kogudus saaks ikka järjeft rikkamaks „mõistmises ja kõiges tundmises“ (Wil. 1, 9.).

Tahta tundeid täiesti maha juruda on looduse wastane, ja ilma terwe tundeta jattub Jumal ja tema ewangeelium külmadele ja jurnutele ideedele; tundeelu jürmates jureb ka igasugune mõtte-tegewus. Meie ei taha „tunneteta“ inimesega heameelega tegemist teha ja me nimetame tema olekut jüdamestus, taktikust ja tooreks. Ometi erinevad oma olu poolest tunded pärast ewangeeliumi mõju; sest „inimese juurus lasseb end mõõta tunnete jõu järele mille üle ta walitseb, ei mitte nende tunnete järele, mis teda walitsewad.“ (E. G. White.) Tooniandwa walitsemise läbi ajatakse nad pasjiiwiesse, olekusse. Aga miks jeda?

Tundes on usuelamus wälja kujunemata. Tunne on jarnane järele klajuurile ja laikiwale lafile, nõnda siis üks kate, mis teatud põhjusel järsku maha langeb ja peidetud, muutmata loomuse paljastab. Paljalt tunnete kohane seijukoht on iselaadne, et ta ei lasse inimesel alati olla õnnis, waid ainult siis, kui ta tunnete hoos võib laiutada. Mõned jutluse kuulajad, iseäranis „waimu jaanud“, nõuawad ainult, et see nende tundeid jüdantliigutawalt puudutaks, ja kui mees puldis ei ole mingi mahedal toonil nende tunde-

õhinat liigutanud, siis ei ole tema jutlus kuhugi kõlwanud.

Kuidas too jumalateenistuse erinevus kunagi on olnud, jeda kirjeldab tuntud kirikuajaloolane G. von Schubert järgnevalt: „Wagadus on rajatud kultusele, müüstitikale kultuses, kultusele tunnete järele, milles igaüks nagu maitseks juba siin maa peal Jumala lähedust“. Schleiermacher, kes protestantlikes ringfondades on nii ülistatud, on usu „tüübilise walearujaamisega tunnetesse asetanud“. Müüsiuguse wagaduse puhul on tunne kriitlik, jüda ilmalik.

„Tähelepanuvääriline on juba, kui wähe Jeesus tegi wagade tunnete erutuselks. Tema õppeviis kannab hoopis rahulist ja asjaliku lihtjuse iseloomu. Ta räägib tõde, juhüib tähelepanu tõsi-asjadele. Mõju tahtele ja tundele jätab ta enamasti nende eneste otjustada.“ Piibel ei räägi ka üheski kohas sellest, et peab tundmus olema, waid palju enam ikka Jumala äratundmisest; ülesõhutus ainult mõnejt füüsilisest küljest ei wasta mitte uuestamendi waimule, mis tahab uueks teha kõike inimest j. t. mõtlemist, tahtmist ja tundmust. Usku ei wõi tema iselaadsuse tõttu rajada meelitawale tuisfliiwale, ja tuntud Jeesuse sõnad uskmatale Toomale tõmbawad tagasi tunnete hoo: „Õndjad on need, kes ei näe ega tunne ja siiski usuwad.“ „Kui meie teekijme oma tunded oma tegude proowikimiks, siis ei jaaks meie hingeliste wastoludest iialgi wälja.“ G. Smith.

Tundeawaldus on möödum ja ajutine, oleneb ainult wälispidisest ja kujutab iseendast hinge tegeuist olewikus, mis hoolimata waimustusejt järgib wäjitawale tühjusele. Tundes lahjendub ewangeelium ja tulewased pärandused wõetakse juba siin kättejaadutena. Lõkkele aetud tunde-waimustus ei anna iialgi iseloomu kindlust waid jeda laadi inimesed on ikka tujulised, kuna aga ewangeeliumist jaadud elamused peawad muutuma püüwateks. Rasketel aegadel hirmsate katastroofide ähwardusel on nii mõnigi „ärkanud“. Nad „tundjid“ et midagi iseäralikku on tulemas ja nad otijid warjupaika mitmesuguse tegewusega usulises õhkkonnas. Kui ajad ja majanduslised olukorrad rahunesid, nad eemaldusid kogudusejt ilma et neil oleks weel jäänud mingisuguseid huwijid piiblitõdede wastu. Näiline, jügan wäpustus, mis jeda hirmutunnet tekitab, paljastus, ja nad sattuwad jeda kergema hädamega endisesse olekusse.

Kui ainult tunnetele waadata, siis hiilib eba-jelge ja segane arusaamine meie kõigeförgemaga olewa wahekorra wahale ja meie õndjuse kindlus jääb kahtlaseks, mida Johannes ka ilufasti selgitab: „Ja sest tunneme meie, et meie tõe seest oleme ja wõime tema ees oma jüdameid waigistada, kui meie jüda meid hukka mõistab (kui meie

tunded meie meeleolu rikuwad), Jumal on juurem. kui meie jüda, ja tema tunneb kõif ära.“ 1. Joh. 3, 19. 20. Kui ja tuled koosolekust Jumala sõna kuulmast ja ju meeleolu ei ole hea, siis ära arwa weel, et piiblitund ei olnud hea. Jutlused, mis kuulajaid pisarateni liigutawad, ei ole mõjuwad, waid piiblisõna ise, mis jüdanjt liigutab ja meie tahte kinnitab hea külge. Ewangeelium jühüib teadlikule tahtele. Selle läbi on meil midagi käes, kuna tunne tahab meilt jeda ära kiskuda.

Meie peame püüdma selle poole, et meie jä-tame fantaasialise, tundelise lapsesju ja jõuame iijlikku, mehise kogemusuju juure. Seeläbi jõuame ka ewangeeliumi eesmärgile, nimelt tahttearenemisele, mis aga tunnete järele usus jääb hooletusse.

Kui meie siin ka wagade tundmuste ja jentimentaalse ristiusju poolt ei räägi, siiski ei taha meie teispoolt kalduda kallakule alusele, et õndjusekõijimus peaks põhjenema ainult teadwusele, sest kõif teadmine Jumalast jääb hurnuks, kui sellele ei jeltji ühtlasi tundelik-tahtelik elamus.

Ludwig Martin.

Mida meie usume.

(Särg.)

16. Püha paik.

Meie usume, et Jumal pilllikult ja jünboolselt rääkis inimestele, et nad parentini jaaksid aru lunastusplaanist. Wanas testamendis anti lange-nud inimesoole õhwriseadlus. Kõif õhwrüd tähendasid ette tulewale Lunastajale. Kui Israael oli kõrwes, ühendati õhwrteenistus püha paigaga, mida hüüiti ka koguduse telgiks. Siljem ehitati tempel ja kõif jumalateenistus toimus seal. „Kes taewaste asjade märgi ja warju juures teeniwad“ Ebr. 8, 5. Kui Issand israellapsed oli Egip-tusejt wälja toonud, siis käs kis ta neid, et nad temale ehitaksid püha maja, et ta nende juures jaaks elada. 2. Mos. 25, 8. Seal toodi anded ja õhwrüd. Ebr. 9, 9. Pühal majal oli kolm osakonda, mis eraldatud iseäralisest wärwilisest riidest wahetefiga. Esimene osakond oli eesõue, teine püha paik ja kolmas kõige püham paik. Kõif kolm wahetefki oli walmistatud ühesugusejt materjalist. Kristus on üks, ja nii oli see ükskõif, kas rahwas läks ees-õue, preester pühamasse paika wõi ülempreester kõige pühamasse paika, igaüks pidi minema läbi ukse. Jeesus ütles: „Mina olen üks.“ Joh. 10. 7. Rahwas kogus eesõue, walge linase riide taha. Siin toodi ka altarile igapäewane õhwer. 2. Mos. 29, 38—42. Suitsetamisaltar, ettepanemise lei-wade laud ja seitsmeharuline küünlajalg, oli pü-

hamas paigas. 2. Moos. 25, 23—33. Kõige pühamas paigas oli seaduselaegas, milles Jumala käsju kaks lauda. Laeka peal oli äralepitamise taan, mille otstel keerubid. 2. Moos. 25, 11—25. Seal paigas tahtis Jumal oma rahwaga rääkida. Salm. 22. Eestelki läksid preejtrid iga päew ja pidasid jumalateenistuse. Ebr. 9, 6. Kõige pühamaise paika kaks ülempreester ainult kord aastas seitsemendal kuul kümnendal päewal. See oli juur äralepitamise päew. Ebr. 9, 7; 3. Moos. 16, 2. 29. 30.

Kui keegi oli Jumala käsust üle astunud ja pattu teinud, siis pidi selle eest ohwer toodama. Milline oli patt, seejuguine oli ohwer. Kui terwe kogudus oli wiga teinud, siis pidi noor wärs ohwriks toodama. Loom tapeti ja tema were wiis preester pühamasse paika, kastis jõnmed sisse ja riputas seitse korda kõige pühama paiga wahetelise. Kui würist oli pattu teinud, siis pidi ta noore siku ohwriks tooma. Kui üks hing muu rahwa seast patustas, siis pidi ta ohwerdama noore kitse. Kõik ohwrid pidid terwed olema. 3. Moos. 4.

Seega, et patune oma käed pani ohwri pea peale, tunnistas ta, et on ära teeninud süüta looma jumma. Jumal aga wõttis tunnistuse wastu ja lastis loomal surra, kes jumma ise mitte ei olnud ära teeninud. Patt wiidi were läbi waheteki taga, kus olid Jumala käsud ja armuaujürg. Sinna kanti kogu aasta patud.

Seitsemenda kuul kümnendal päewal peeti igaaastane juur äralepitamispäew. Ülempreester pidi wärsi tapma, jelle were wiima kõige pühamasse paika ja seda riputama armuaujürgese. See oli äralepituseks tema ja tema pere jaoks. Kaks sikku oli juba wälja walitud. Niiß heideti telgi ukse ees. Üks pidi jääma Jehowale ja teine saadetama kõrbe. Jehowale määratud sikk tapeti ja tema weri wiidi kõige pühamasse paika. Sel teel sai püha paik, rahwas ja templi riistad pühitsetud. Kui see oli tehtud ja ülempreester wälja tuli, siis toodi ette elaw sikk, keda nimetati asafeliks. Ülempreester pani oma käed siku pea peale andes üle kõik patu ja roojuse temale. Mees seisis walmis, kes wiis siku kõrbe, kus ta hukkus. Tapetud sikk kujutab Kristuse ohwrit, kuma asafel roojast waimu wõi Saatanat, kes wiimaks nende patujüü peab kandma, kes Ohwritalle läbi jaanud ära lepitatud. Nii toimus iga-aastane ohwriteenistus. Waata 3. Moos. 16.

Kogu sellel ohwriteenistusel ei olnud iseeneses midagi, mis tõelikkuses patust wõis priiks teha. Seepärast pidi Kristus tulema ja „igawese äralepituse“ tooma. „Ta on iseennast meie eest ära annud armiks ja ohwriks, Jumalale magusaks haifuks.“ Ew. 5, 2. Kui Jeesus ristil hüüdis: „See on lõpetatud“ (Joh. 19, 30), siis templi wahetekk käänes lõhki kaheks tükkis ülewolt alla. Mat. 27, 51. Warjuteenistus ja tõeline ohwer jattusid ühte

Kristus, Jumala Lall, kes maailma patud kannab on oma were kõikide eest ära walanud. „Aga Jumal näitab wälja oma armastust meie wastu, et Kristus meie eest on jurnud, kui meie alles patused olime.“ Rom. 5, 8. Aga mitte kõik inimesed ei jaa jellest juurest teeneist oja. Kui Kristus oli jurnast üles tõusnud ja siis taewasse läks, siis läks ta püha paika, mis on taewas, „ennast nüüd näitama Jumala palge ees meie eest.“ Ebr. 9, 24. Seega tahab apostel öelda nende eest, kes teda wastu wõtawad oma Ünnistegijana ja Wahemehena. „Kes on Jumala paremal käel, kes ka meie eest palub.“ Rom. 8, 34. Patud, mida meie üles tunnistame, kantakse taewa püha paika.

Aja lõpul jaab Kristus taewase püha paiga puhastama, j. t. mõistab kohut. Taewased raamatud waadatakse läbi, et näha, kes on wäärt jaama igawest elu. Waata Luk. 20, 35. Sel uurimisel kustutatakse elu-raamatust kas nimed wõi patud. Kes on jäänud ustawaks, jelle nimi jääb päästetuna igawesti alles. Kes aga ehjani ei ole kannatanud, jelle nimi kustutatakse ära ja patt jääb. Kui Kristus oma ülempreesterliku ameti on lõpetanud, siis tuleb ta taewa pühast paigast wälja ja tuleb teist korda maa peale, et oma rahwast, kes päästetud, wiia koju. Armuaeg on siis lõppenud. Siis läheb käss wälja: „Kes ülekohut teeb, see tehku weel ülekohut, ja kes roojane on, see saagu weel ja kes püha on, see saagu weel pühaks. Ja roojasemaks ja kes õige on, see saagu weel õigeks waata, ma tulen nobedasti, ja mu pall on minuga igaihe kätte kajuda, nõnda kui tema tegu on.“ Salm. 22, 11. 12. Tõesti, õnnis aeg!

(Särgneb.)

Gisemisjoni osafond.

Hingamispäewa-kooli õppetükkide jaotus.

12. õppetükk — 17. detsembril 1932.

Eestpalwe.

(Särg.)

1. Siob palub oma „jõprade“ eest.
  - a. Eestpalwe ehk eestkostmine on tähenduskujuline õppeaine terwele maailmade täitusele.
  - b. Teise ülekohus wõi haavamine ei pea mõjuma jinu wõjule.
  - c. Ühe wale tegewuswiis ei pea mõjuma teise eestpalwe wainule.

2. Laaniel palub Sisraeli eest vangis olles.
  - a. Mõistetud prohveti kuulutus.
  - b. Uetab end rahva seisukohale.
  - c. Tunnistab üles pattu, Sumala õigust ja õiguse tegemust.
3. Kristus palub Peetruse eest.
  - a. Uitas neid, kes olid Tema ümber.
  - b. Ei waadanud nende pundustele.
4. Kristus palub foguduse eest.
  - a. Piibendas end oma järelkäijate eest.
  - b. Mõttis enesele teiste patud — andis ära oma au.
  - c. Elab ikka teiste eestkostmiseks.
  - d. Mõitleb nõrkade eest nende waenlaste vastu.
5. Piiba waim kostab foguduse eest.
  - a. Teeb plaane wajakuste rahuldamiseks.
  - b. Uitab meil mõista Sumala tahtmist.
6. Paulus palub oma foguduste eest.
  - a. Oli nõnda andunud teistele, et tahtis nende eest hulkuda, kui nad oleks wõinud jelle läbi pääseda.

13. õ p p e t ü k k — 24. d e t j e m b r i l 1932.

Takistatud eestpalwe.

1. Paluja poolt.
  - a. Ükskõik misluguse ebajumala-teenistuse läbi.
  - b. Palumisel on omakajupüüdlis otstarwe.
  - c. Mõtete ja tegude kooskõla puudusel.
  - d. Koduse ühemeelse puudusel.
  - e. Rahulolematuse, nurisemise ja uskmatusse pärast.
  - f. Eneseõige waimu läbi.
  - g. Waimu läbi, mis loodab ära teenida Sumala wastuwõtmist.
  - h. Ususjeta tegewuse läbi.
2. Nende poolt, kelle eest palutakse.
  - a. Tahtliku patu püsimise läbi.
  - b. Päästjale vastu panewa seisukoha läbi.
3. Foguduse poolt.
  - a. Mõne tagajiwitwa olukorra pärast.
  - b. Igasuguse tähelepanematuse ja ükskõiksuse läbi.
4. Sumal kutsub eestpalwele.

14. õ p p e t ü k k — 31. d e t j e m b r i l 1932.

Tõuge palweks.

1. Palwe on wahend, et kooskõlastada meie mõtteid Sumala mõtetega.
2. Palwe on Piiba Waimult küsimise abinõu.
3. Palwe on jätmenemine ja järelnõrklemise jõud.
4. Palwe awab tarkuse allika wastawalt Sumala sõnale.
5. Palwe on usu wälimus.
6. Palwe on kõige tugewama jõu allikas.

7. Palwe on lootuse alusmüür.
8. Palwe toob rahu.
9. Palweelu Kristusega on maailma ees Lemale elamise jaladus.
10. Palwe on mõjuw jõuriist kuusatuise vastu mõitlemiseks.
11. Palwe annab hingele tublidust.
12. Palwe on magus lõhn Issandale.
13. Palwe on tee edule.

Misjonitunni kawa.

7. jaanuaril 1933.

1. Aguslaul, palwe.
2. Koorilaul või muusika.
3. Ette lugeda aruanne wiimajest misjonitunnist.
4. Aruanne möödunud kuu liikmete misjonitööst.
5. Piibli uurimine: „... siis pead ja kui minu juu olema.“
6. Koorilaul või muusika.
7. Läbielude jutustamine — 20 minutit.
8. Lõpulaul ja palwe.

„... siis pead ja kui minu juu olema.“

Jer. 15, 19—21.

- I. Iga seitsmendapäewa adventist on kutsutud selleks, et olla kolmeingli kuulutuse kuulataja. (Jer. 40, 9, 10; Jhm. 14, 6, 7.)

„Kristuse fogudus on organiseeritud teenimisele. Iga liige peaks olema tegewuses mingisuguse Issanda teenistusega. Kui igaüks teist oleks elaw misjonär, mõiks aja-kohane kuulutus kiiresti lewineda igale maale ning kõlaks igale rahwale, rahwusele ja keelemurdele.“ („Aeg ja töö“, lk. 20, 22.)

- II. Tagajiwande möödunud aastale.

1. Tee aru omaist majapidamisest! (Luk. 16, 2.) Union, liit, fogudus ja üksik liige peaks end läbi katsuma, kas ta kuulutuse edajiwimises on täitnud oma kohustuse. Kuidas on olnud „juurnädala“ ja lõikustanutöö“ tagajärjed? Kas oleme kirjanduselewitamises tagasi läinud? (Wõrdluseks mõetagu andmed tarwitu-jele.)
2. Kas meie elu oli kooskõlas Sumala tahtmisega? Kristlase uuelu on kõige parem kuulutus. (Luk. 1, 74, 75; Apt. 3, 19.)

- III. Väljawande adventmisjonile.

1. Suur walmiswilja tööpõld seisab meie ees. See jeemne kõrwal külmab waenlane umbrohtu. (Matt. 13, 24, 25.) Terwel liinil on näha wale usuõpetuste

esiletungimist. „Indias on koran tõlgitud seitsmesse India keelde, 95 muhamedlikku ajakirja ilmub Indias 6 kriitliku lehe vastu. Viimase 15 aasta jooksul on üheksa miljonit indulast jaanud muhamedlasteks. Islam on hiiglasjõud ka Aafrikas. Üksi Põhja-Aafrikas annab ta välja 474 ajalehte.“ („Die Mission als Lehrmeisterin d. Heimatgemeinde“, lk. 11.) (Sob. 3, 7; Matt. 9, 37. 38.)

2. Meie misjoniplaan 1933. aastaks. Sga liikme misjonitööst osavõtmisest oleneb ära üldine töö tagajärg. (Saul 118, 14—16.)

IV. Issand tahab kind aidata, et võid jääda tema kästjalaks. (Jer. 15, 19; Sew. 3, 16.) Oled ja valmis jääma?

Pidage finni!

Viimne aeg on iseloomustatud suure äralangemisega. „Ja et ülekohus väga võimust võtab, lähed mitme armastus külmaks.“ Mat. 24, 12. Ärgem olgem meie nende hulgas. „Kui keegi ära taganeb, siis ei ole minu hingel temast hea meel.“ Ebr. 10, 38. Meed on tõsised Jumala sõnad, mille manitsuseks antud. Kurjus on maailmas suur ja ülekohus võtab võimust. Mati on südameid läbi katjutud, et ustavalt finnitada. Samuti proovitate ka meid, kas meie saame ustavad olla. Mõned on juba palju aastaid võidelnud, ja on tänapäevani võitjatena Jumala tões rõõmsad ja õnnelikud. Teised on ära väsinud ja on võitlemise järele jätnud. Meil on piin ja rahutus südames.

Sed-wennad, jääge võitlusse, sest kristlase elu on võidelda kõige kurjuse vastu. Piikana kui meie võitleme, oleme kristlased, ja Jumal annab meile ka võidu. Teie ühtele: Meie oleme juba kaua võidelnud ja oleme ära väsinud. Minge palves Jumala juure ja võtke uut jõudu. Jumal on valmis teid aitama, teie kõrval seisma, ja teile võitu andma. Teie peate end ainult hoidma ja kurjuse maha jätma. Mitte usku ära kaotada, vaid ikka uskuda, kuigi on pimedus ja süda kurb, abi tuleb. „Siis katjuge, wennad, et waheit kellegi sees teie isast kuri uskumata süda ei ole, mis elavast Jumalast võtab ära taganeda.“ Ebr. 3, 12. Uskumatus iaadab inimesed hukatusse. Uskuge Jumalat, ta täidab kõik mis tootnud. On ainult üks abinõu äralangemise vastu. „Walwate ja paluge, et teie kuusatusse sisse ei saa; waim on küll valmis, aga liha on nõder.“ Mark. 14, 38. Pidage finni palwest! Kui kuusatused muutuvad suureks, siis paluge Jumalalt jõudu ja teie näete imet, et Jumal aitab. Sgaüks peab end läbi katsuma, kas ta on usus, ja seda peab ta alatasa tegema, et waenlane usku ära ei rööwiks. 2. Kor. 13, 5. Tihiti tuleb end sun-

didada ühte asja tegema, et waenlast võita, aga see toob pärast rõõmu ja õnne.

Do, armjad õed-wennad, ärge jätke Jumala tõe maha. Kui teie olete ka juba ära langenud, siis ärge jätke võitlemist järele, vaid tulge Jumala juure, ta annab teile andeks, saab teie wiga parandama ja teid armastama. Jer. 4, 2—4. Jätke maha isjema tee. Püüdke Issandale olla meele järele. Armastage teda ja kaewate temale oma pattu ja wiga.

Pidage Jumalast ja tema töotustest finni!

E. E. Babienco.

Kus on minu lapsed?

Suurim wara, mis meil on olemas elus, on lapsed, keda Jumal meile andnud tema auks üles kasvatada. Sel wiimsel ajal on väga raske hoida lapsi Jumalale. Selleks wajame meie palju Jumala armu ja teadmiseks, mis teha lastega, tihedat koostelu Jumalaga. Välised mõjud on nii suured ja ainult üksi Jumala waim võib neid maailmalt eemale hoida. Edasi meie ei pea mitte ära unustama, et meil kui wanematel on wastutus ja seda wastutust ei saa täita ükski peale meie. Laps on meie oma, meie tahime temale õelda, mis ta peab ja mis ta ei pea tegema. Selle õiguse on Jumal meile andnud ja selles oleme meie wastutawad.

Kas meie lapsi õieti juhatame?

Kas meie aitame neid Jumala käske armastada ja pidada?

Kas meie aitame neid jeltfiliste walikus?

Kas meie armustame nende juuresolekul Jumala tööd ja tema tööliji?

Kas meie võtame nad endaga hingamispäewakooli?

Kas meie juhime nende mõtted igawesele ja hukkaminematule.

Kas meie aitame neil aru saada, et me siin elame ainult lühikesse aja ja meil on seepärast ette valmistada igawikuse?

Armjad wanemad, need on küsimused, mida me endalt peame tõsijelt küsima. Ma tunnen teiega kaasa, sest mul on samuti lapsed, keda waenlane tahab piüida. Oh, et me võiksimme oma laste kasvatamises Jumalaga koos töötada, siis oleksid jellel ka soovitud tagajärjed ja meid ei näriks südamevalu, nure ja piin.

Keel kord ma tahaksin küsida: Kus on minu lapsed hingamispäewal? Kui ja hingamispäewal lähed jumalateenistusele, kuhu jääwad siis minu lapsed?

Wennad, õed, võtke nad kaasa, saate nad Jumala juurde. Õnnelik on see isa ja õnnelik on see ema, kes võib õelda: Minu lapsed on minuga ühes, Mina ja minu pere tahame Jumalat teenida!

Teiega ühes tundes, Teie wend Issandas:

E. E. Babienco.

E. P. A. Koguduste & Siidu Sõngamispäeva-fooli III weerandi aruanne 1932.

Sõngamispäeva-foolid	Siitmehid	Gunnipäeva anded	Küsbuuefondid anded	12 Sõngamispäeva anded	13. Sõngamispäeva anded	Rahit toltu	Reitmifeltid	Õfawõttiate p r o t f e n t	
								100 %	100 % märt
1. Üibja	7	—	—	7,38	1,42	9,25	9	102%	112%
2. Ülavere	7	—	—	5,25	1,25	6,50	7	102%	112%
3. Üntõla	16	—	—	12,29	1,12	13,41	11	102%	112%
4. Ümmaaste	6	—	—	2,49	0,40	2,89	5	102%	112%
5. Üaabjalu	25	—	0,50	16,82	2,91	19,73	17	102%	112%
6. Üõgetva	30	—	1,50	23,43	2,05	25,58	30	102%	112%
7. Üõhivi	16	0,50	—	12,65	4,50	17,67	12	102%	112%
8. Üarja	16	—	—	6,00	1,24	7,24	16	102%	112%
9. Üarvaõtu	20	1,00	—	6,95	2,17	9,12	16	102%	112%
10. Üullamaa	20	—	—	6,56	1,11	7,67	14	102%	112%
11. Üurejaare	34	—	—	27,03	4,00	31,03	27	102%	112%
12. Üärda	10	—	—	4,73	0,38	5,11	12	102%	112%
13. Üäru	33	1,00	0,50	33,62	6,12	39,74	37	102%	112%
14. Üääri	16	—	—	10,79	2,87	13,66	19	102%	112%
15. Üarva	120	—	—	67,00	7,48	74,48	85	102%	112%
16. Üõmme	25	—	—	30,27	4,87	35,14	25	102%	112%
17. Ütepää	23	—	—	12,87	1,86	14,73	16	102%	112%
18. Üaadremaa	13	—	—	11,02	1,80	12,82	13	102%	112%
19. Üaide	50	—	—	4,03	3,87	7,90	45	102%	112%
20. Üifavere	5	—	—	2,69	1,00	3,69	5	102%	112%
21. Üärnu	69	—	—	47,42	8,20	55,62	53	102%	112%
22. Üõhijamaa	53	—	—	24,83	6,71	31,54	51	102%	112%
23. Üafivere	38	—	—	53,24	12,77	66,01	29	102%	112%
24. Üummu	14	2,12	2,50	12,12	1,40	13,52	16	102%	112%
25. Üuure-Saani	18	—	—	14,02	3,11	17,13	9	102%	112%
26. Üõrve	13	—	—	2,60	0,65	3,25	8	102%	112%
27. Üallinna I	198	4,55	—	255,69	61,84	332,45	146	102%	112%
28. Üallinna II	200	5,75	—	263,04	47,96	311,00	140	102%	112%
29. Üapa	23	—	—	23,47	8,83	32,30	27	102%	112%
30. Üartu	256	5,75	1,50	172,42	83,79	256,21	160	102%	112%
31. Üarvaõtu	17	—	—	2,35	0,45	2,80	18	102%	112%
32. Üõrva	22	—	—	6,43	3,10	9,53	22	102%	112%
33. Üüri	20	—	—	20,16	2,37	22,53	23	102%	112%
34. Üuefilla	7	—	—	2,86	2,30	5,16	7	102%	112%
35. Üalga	47	—	—	11,69	2,27	13,96	40	102%	112%
36. Üana-Ruuste	21	—	—	10,75	5,78	16,53	15	102%	112%
37. Üiljandi	30	—	—	—	—	—	15	102%	112%
38. Üõru	34	—	—	26,50	3,85	30,35	20	102%	112%
	1572	20,67	6,50	1336,14	316,58	1680,94	1220	78%	78%

Noorte osafondade misjonitöö aruanne kolmandal veerandil 1932.

Osafonnad	Liikmeid	Aruandjaid	Õppimisealase laste loojaid	Õppeaasta järgijaid	Piiblitunde	Misjonifaile	Õppeolekutele loodud	Sihtuete abi antud	Õalgerahvituft	Riideid antud	Õrahaate levitatud	Raamatuid levitatud	Kirju kirjutatud	Õephi levitatud	Õitmete veerandis lehte
1. Käru	11	7	4	—	53	37	—	8	10	1	10	2	5	105	9
2. Tallinna II	20	26	7	3	67	64	18	46	8	7	72	9	15	172	9
3. Haapsalu	4	3	3	1	12	15	—	—	—	—	—	—	—	18	4
4. Pärnu	19	12	18	13	66	99	42	41	10	1	15	11	17	78	4
5. Tallinna I	21	16	6	5	16	38	1	32	6	8	14	—	9	79	4
Luefilla	2	5	—	—	17	28	1	99	5	9	—	—	—	—	—
Mawere	2	2	2	2	1	8	—	5	3	—	44	—	—	36	18
6. Tartu	50	37	—	—	208	103	40	255	17	5	115	13	35	114	2
7. Narva	30	24	14	3	113	60	12	86	32	1	5	6	4	44	1
8. Võltsjamaa	10	8	11	5	15	19	3	44	—	—	—	—	—	9	1
	169	140	65	32	568	471	117	648	91	32	275	41	85	655	4

Mõnda meie kogudustest.

Tartust.

Tartu on üks suuremaid kogudusi Eestis, ühes grupedega kõuseb tema liikmete arv üle 300.

Tähelepanemistväärne on Tartus hea korraldus loikustamistöös, eriti grupede juusteemi läbiwiimises ja grupede aruandmises. Minult jelle hea organisatsioonilise abil on võinud nii suur kogudus saavutada häid tagajärgi võrdlemise kõval tööpõllul. Tartu koguduse korralik grupede juusteem on eeskujuks kõigile Eestimaa kogudustele.

Wiljandist.

Wiljandi kogudus on kannatanud palju ja kaotanud pea kõik oma nooremad jõud. Peale mõne tubli liikme on jäänud ainult wanakehed, kes peavad niisid seisma koguduse sammaste ja tugekena. Aga need wanad sambad ei suuda kanda palju, ja kui võimelisemad ei võta raskust endale ja mahakistud kohti ei ehita ules uue materjaliga, siis ähwardab Wiljandi elavatest kiividest hoonet samajugune hädaoht kui nende „puupalkidest“ kodagi. Seal on aga mõned tublid, kes võivad tõliste jõupingutuste tagajärjel uusi tugefid juurde tuua ja hädaohtu ära hoida.

Võltsjamaalt.

Võltsjamaa kogudus asub 30 kilomeetri pikkusel maa-alal ja jaguneb kolme gruppi: Tapiku, Võltsjamaa ja Kamari. Need grupid seisavad kõik kui tuletornid omal kohal ja töötavad käsitäes, eriti huwitaw on Kamari grupp, sest see moodustab adventrahwa kiila — seal on talud ja majad järjest, kus leidub igas keegi adventuustlik.

Kiisugune gruppides asimine annab ka hea võimaluse misjonitööks, kuid see võib juhindida ainult hea tahtmise ja kindla organisatsiooni abil, et aga käesoleval aastal see paistis Võltsjamaal puuduwat, siis kannatas jelle all ka loikustamü töö.

Möödunud lewadel ja juwel tulid Võltsjamaa koguduse mitmed uued liikmed, kes on usinad ja usinad Jumala töes — juured raskused on olnud neil ära võita, aga miski asi ei suutnud neid lahutada Jumala armastusest. Nende seas leiduwad ka mõned noored, kes kõik elustatud armastusest ja misjonivaimust ning on oma osa usinawalt teinud. Võltsjamaa noored on tahtlikud, läbiwiijad ja neid ei takista raskused. Ka wanemad liikmed näitawad ules suurt tahtet: tihti tulewad nad koguduse ajukohta hingamispaewa-kooli 22 km kauguselt. Kiisuguseid usinawaid õnnistab Jumal.

Sind 8 senti.

Wäljaandja: E. P. Udw. K. Eesti Liit. Tellimised kui ka rahasaadetised saata Mary Saks'ale. Merepuiestee nr. 14-a, Tallinnas.

Wastutaw toimetaja: M. Bärengrub, Merepuiestee nr. 14-a, Tallinnas. **Albitoimetaja:** E. Mägi.